

A.2 Základní školy

Základní vzdělávání je v České republice realizováno v základních školách, v základních školách speciálních a v nižším stupni víceletých gymnázií. Česká školní inspekce navštívila v uplynulém roce celkem 2 379 ZŠ, což odpovídá 57,6 % z celkového počtu základních škol a 122 víceletých gymnázií.

Bylo realizováno celkem 4 280 inspekčních akcí. Do souhrnného hodnocení stavu základního vzdělávání jsou začleněny i poznatky z šetření 227 stížností s 528 body a z účasti školních inspektorů na 215 konkurzních řízeních. V uplynulém školním roce bylo vyhodnoceno 1 292 ŠVP ZV. Souhrnná zjištění vycházejí z analýz dokumentace škol, z šetření na místě – pozorování a rozhovorů s pedagogickými pracovníky a z dotazníkového šetření s rodiči žáků.

Tabulka 4 Celkové hodnocení základních škol Českou školní inspekcí ve školním roce 2008/2009

Klíčové oblasti hodnocení		Podíl škol v dosažené úrovni hodnocení (v %)			
		A	B	C	D
Výsledky základních škol					
K1.	Nabídka základního vzdělávání, tvorba a zavádění školních vzdělávacích programů	2,8	17,9	56,8	22,5
K2.	Celkové výsledky základních škol, skupinová a individuální podpora ve vybraných vzdělávacích oblastech	1,4	14,5	63,3	20,8
K3.	Podpora rozvoje funkčních gramotností	0,2	2,8	72,2	24,8
Předpoklady základních škol					
K4.	Dodržování právních předpisů platných v základním vzdělávání	0,1	4,3	73,1	32,5
K5.	Personální, materiální a ekonomické předpoklady pro naplnění ŠVP ZV podle požadavků RVP ZV	0,1	3,6	64,8	31,5
K6.	Systémy vlastního hodnocení, preventivní a vnitřní kontrolní systémy	0,3	5,4	65,0	29,3

Legenda k úrovním hodnocení:

- A Stav s vysokými riziky, které mohou vést k výmazu z rejstříku škol podle ustanovení § 150 školského zákona.
- B Školský subjekt nedosahuje běžného standardu, zjištěný rizikový stav je možné napravit v dané lhůtě.
- C Školský subjekt dosahuje v daném kritériu hodnocení běžného regionálního či národního standardu pro stejný druh školy a školského zařízení.
- D Činnost školského subjektu je v klíčových oblastech nadstandardní, případně vyhodnocena jako příklad dobré praxe (využití osnovy VÚP pro příklady dobré praxe).

A.2.1 Nabídka základního vzdělávání

Počet základních škol podle statistiky poklesl v uplynulém školním roce o 22 škol (tj. o 0,5%), ve školském rejstříku bylo zapsáno 4 133 základních škol. Přibýlo však malých škol (do 150 žáků), jejich počet se zvýšil o 151 a v současnosti tyto malé školy již převažují (52,8 % ze všech škol). Žáci plní povinnou školní docházku také ve 314 víceletých gymnáziích a v 18 konzervatořích.

V kapacitách ZŠ je nepříznivá situace především ve Středočeském kraji, v některých lokalitách se problém s nedostatečnou kapacitou škol postupně přenáší z předškolního vzdělávání do základního stupně.

Žáci v základním vzdělávání

Podle statistických údajů bylo v povinné školní docházce zapsáno celkem 858 627 žáků, z toho 95 % v ZŠ a 5 % ve středních školách a konzervatořích. Meziročně tento počet poklesl